

IRENA KARCZEWSKA

ur. 1928; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Przybyłów, II wojna światowa
Słowa kluczowe	II wojna światowa, Przybyłów, ukrywanie się, Ciężkowice, pani Gramschowa, oficer AK, Niemiec Peszel, ucieczka

Wyjazd do Przybyłowa i ukrywanie się

Majdanek się budował, i moja mama, i mój brat stryjeczny, który był starszy dziesięć lat ode mnie, zdecydowali że musimy pojechać do Ciężkowic, do rodziny. I tam byliśmy u takiej ciotki Rakoczowej, tam były warunki bardzo dobre. A potem stamtąd trzeba było uciekać, bo byliśmy uprzedzeni, granatowa policja dała znać, że nalot będzie niemiecki na nasz dom. Poszliśmy więc do Gramschowej, do majątku, Przybyłów się nazywał.

To w ogóle było na płaskiej górze, dojazdu nie było. Można było furą dojechać, na motocyklu, a tak niczym innym, samochodem się nie pojechało, to było miejsce dosyć bezpieczne. Był tam agronom - on taki agronom, jak ja baletnica albo śpiewaczka w operze - to był oficer Wojska Polskiego, który przyjmował zrzuty dla AK. To była płaska, twarda góra, do tego długa, więc można było zrzuty przyjmować. Pani Gramschowa, to była bohaterka i miała jeszcze nas [na głowie]. Ale potem były donosy na nas i na motocyklu przyjechał Peszel [Niemiec], ale to już było chyba szczęście od Boga, bo myśmy się uczyli niemieckiego. Pani domu z Opola, świetną niemczyzną mówiła, piękną literacką, jak on to zobaczył wszystko... Ona mówi do Stefci: „Stefciu, może tam jeszcze jakaś kawa się uratowała?” Mama jeszcze zrobiła mu kawę, no już był w ogóle... Ale potem był drugi donos. Pracownica ciotki przeleciała na skróty i natychmiast moja matka się zapakowała, i wszystkie rzeczy, i tak żeby nie było widać. Przyjechał ten Peszel znowu, no już nie było tak rozkosznie, ale nie było śladu po nas już, więc nie mógł się czepić. Ale już potem one podpadły i były nękanie, a on [oficer] dalej przyjmował te zrzuty.

Data i miejsce nagrania	2016-01-22, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Justyna Lasota
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"